

Utdanningsdirektoratet

PB 9359 Grønland
0135 OSLO

Oslo, 12.09.2013

Vår ref.
47116/HS36

Høringsvar: Kvalitet i opplæringen

Arbeidsgiverforeningen Spekter viser til e-post av 8. mai og 11. juni 2013 og takker for invitasjonen til å si vår mening om det foreslåtte kvalitetsvurderingssystemet for fag- og yrkesopplæringen.

I høringsbrevet og på side 1 i rapporten står det at rapporten er utarbeidet ”... *i samarbeid med skoleeierne og partene i arbeidslivet*”. Spekter gjør oppmerksom på at partene i arbeidslivet kun har vært invitert inn i en referansegruppe som har kommet med innspill til arbeidet underveis, men partene har ikke deltatt i selve arbeidet. Rapporten er derfor ikke et resultat av et partsarbeid som sådan, slik som omtalen i høringsbrevet og på side 1 i rapporten kan gi inntrykk av.

Spekter er opptatt av at kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen skal være best mulig. Fagopplæringen bygger på en modell der opplæringen skal foregå på flere arenaer. Dette gjør det ekstra krevende å utvikle et helhetlig system som bidrar til god kvalitet i alle ledd. Intensjonen med systemet er god, men kanskje ikke helt realistisk slik vi ser det. *Hensikten med kvalitetsvurderingssystemet er å bidra til at elever og lærlinger får relevant fag- og yrkesopplæring i et godt læringsmiljø og at flest mulig fullfører.*

Spekters vurdering er at innholdet i dokumentet dekker de områder som er nødvendig for å lage et kvalitetssystem, men at dette blir for omfattende og lite praktisk rettet for alle de arenaer og aktører som dette systemet skal omfatte. Slik det nå foreligger, mener vi derfor at det er et lite egnet verktøy som virksomhetsledere, instruktører og lærlinger kan ha nytte av i sitt arbeid med å øke kvaliteten i opplæringen.

Slik vi ser det er dokumentet for teoretisk og omfattende til å kunne fungere slik det er tenkt. Et kvalitetssystem bør være håndterbart, lett å bruke og det bør være lett å se nytteverdien av det.

Spekter tar ikke stilling til hver og en bestanddel i dette systemet og hver og en indikator, men anbefaler at man med utgangspunkt i det foreliggende dokumentet, gjøres en forenkling.

Denne forenklingen bør bestå i å lage enkle og konkrete beskrivelser for hva de ulike aktørene (fylkeskommunen, skoler og lærebedrifter) kan gjøre i den hensikt å øke kvaliteten i opplæringen.

I fagopplæringen læres faget best gjennom arbeid med praktiske arbeidsoppgaver i et reelt arbeidsmiljø. For å få dette til trengs det støttespillere og kvalitetssystemer. Sammen skal opplæringsansvarlige og lærlingen sørge for å omsette kunnskaper til praktisk handling, utøve god fagarbeid og fungere i et fellesskap. For lærlingen oppleves det nyttig og meningsfylt å få ansvar for en virkelig arbeidsoppgave, enten det er en enkel produksjonsoppgave eller en tjeneste. Kravene som bedriftene stiller til arbeidsutførelsen, stimulerer til læring og utvikling.

Selv om bedriften har tatt på seg et opplæringsansvar, vil bedriftens produksjon og tjenester alltid være det viktigste. Opplæring må tilpasses produksjonen og det kan ofte være en hårfin balansegang mellom verdiskaping og opplæring.

De fleste virksomhetene har eget kvalitetssystem. Det er viktig at et nytt system utformes slik at virksomhetenes eget kvalitetssystem og opplæringsens kvalitetssystem kan kommunisere på en enkel måte. Lærlingordningen har alltid blitt sett på som et viktig ledd i rekrutteringen av nye fagarbeidere. Virksomhetene får anledning til å bli kjent med lærlingene, forme og eventuelt ansette dem dersom virksomheten har en rekrutteringssituasjon som tilsier ansettelse. Det er viktig å ta vare på denne tradisjonen, men samtidig være åpen for nye måter å lære på.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Olav Kvam
Fagsjef